

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1066

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

datum: 9 augustus 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Eenmalige perceelsregistratie - Fraude

De voorbije jaren duiken er zeer geregeld verhalen op over landbouwers die bij hun eenmalige perceelsregistratie (EPR) gronden aangeven die ze niet bewerken, die niet hun eigendom zijn en die ze niet pachten. Door deze aangifte genereren de betrokken landbouwers mogelijk onrechtmatig mestrechten en/of Europese landbouwsubsidies.

Pas als er een conflict optreedt doordat twee afzonderlijke personen dezelfde percelen aangeven in de perceelsregistratie, komt het onrechtmatig aanmelden van percelen boven water bij het departement Landbouw.

We weten al geruime tijd dat dergelijke onrechtmatige aangifte gebeurt, maar we hebben geen zicht op de omvang van het probleem. Een eigenaar van gronden in landbouwgebruik krijgt immers geen informatie of zijn gronden worden aangemeld in de eenmalige perceelsregistratie.

Een eigenaar beschikt tegenwoordig over het recht om met een schriftelijk eigendomsbewijs van een bepaalde grond informatie op te vragen of zijn of haar gronden worden aangemeld in de perceelsregistratie en door wie. En via geopunt zijn deze gegevens ook op perceelsniveau ontsloten (zonder persoonsgegevens).

1. Is bekend wat de geschatte milieu-impact is of kan zijn van het onrechtmatig aangeven van bepaalde percelen in de perceelsregistratie (bv. door het activeren van bemestingsrechten)?
2. Hoe wordt het onrechtmatig aangeven van percelen in de eenmalige perceelsregistratie gehandhaafd door de omgevingsinspectie? Worden er sancties en/of boetes opgelegd als er ook sprake is van het onrechtmatig activeren van mestrechten?
3. Hoeveel cases van het onrechtmatig aangeven van bepaalde percelen in de perceelsregistratie en/of het activeren van mestrechten werden sinds oktober 2019 behandeld door de omgevingsinspectie? Hoeveel aanmaningen, pv's en bestuurlijke maatregelen werden opgelegd? En welke boetes en sancties werden opgelegd?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 1066 van 9 augustus 2022

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. Op basis van de aangifte van gronden in de verzamelaanvraag van de door een landbouwer in gebruik zijnde gronden (gebruik op 1 januari van een kalenderjaar is essentieel) en andere elementen uit de Mestbankdatabank (bv. sancties, bepaalde aanvragen, ...) worden per perceel de maximale bemestingsnormen bepaald, zowel voor stikstof als voor fosfor. De som van alle percelen samen is de totale afzetruimte voor het bedrijf.

Als de landbouwer onrechtmatig gronden aangeeft dan krijgt hij onrechtmatig extra afzetruimte. Hij kan daardoor onrechtmatig meer mest kwijt op zijn werkelijk in gebruik zijnde gronden zonder dat zijn mestbalans uit evenwicht is. Met andere woorden één of meerdere van zijn in gebruik zijnde percelen wordt mogelijks overbemest. hetgeen afhankelijk van het tijdstip van bemesten resulteert in nutriëntenverliezen naar oppervlakte- en grondwater.

2. Door het EPR-decreet (Eenmalige PerceelsRegistratie) is het departement Landbouw en Visserij sinds 2007 verantwoordelijk voor een correcte aangifte van de gronden via de verzamelaanvraag zowel in het kader van het GLB als in het kader van het Mestdecreet. De handhaving ervan gebeurt door het departement Landbouw en Visserij en wordt besproken met de Mestbank. Opsporen van onrechtmatige en andere foutieve aangiften belangen beide administraties sterk aan; of het is voor het rechtmatig uitbetalen van de landbouwsubsidies of het is om correct de mestbalans te bepalen ten behoeve van de Europese nitraatrichtlijn.

Er zijn door het departement Landbouw en Visserij verschillende mechanismen uitgewerkt om onrechtmatige aangiften op te sporen.

Een belangrijke is de dubbele aangifte van gronden waar al naar verwezen wordt. Als meerdere landbouwers eenzelfde perceel aangeven voor eenzelfde periode van het campagnejaar, dan worden de betreffende partijen gecontacteerd met de vraag om de 'overlapping' op te lossen. Daarbij worden mogelijks bewijsstukken opgevraagd. Zolang deze 'overlapping' niet opgelost is, krijgt geen enkele partij de bemestingsrechten waardoor ze niet meetellen in de mestbalans van het bedrijf. Er kunnen uiteraard ook gronden onrechtmatig aangegeven worden zonder dat er een 'overlapping' ontstaat. Het departement heeft artificial intelligence-gebaseerde algoritmes ontwikkeld om bijvoorbeeld verruigde percelen of delen van percelen, die mogelijks wijzen op geen landbouwgebruik, te detecteren. Zij maken ook gebruik van het LPIS (Land Parcel Identification System) waar percelen die niet in landbouwgebruik zijn een kenmerk krijgen. Als dergelijke percelen toch aangegeven worden door een landbouwer dan wordt door het departement Landbouw en Visserij het gebruiksrecht onderzocht. Tot slot doet het departement ook heel wat terreincontroles en maakt het departement gebruik van opgebouwde specifieke dossierkennis om onrechtmatige aangiften te detecteren.

Ernstige dossiers van onrechtmatige aangifte worden door het departement Landbouw en Visserij doorgegeven aan de dienst Bedrijfsdoorlichting van de Mestbank voor nader onderzoek op overbemesting of een overschrijding van de mestbalans.

Bedrijfsdoorlichting voert uiteraard ook doorlichtingen uit op basis van hun eigen risico-analyses.

Het Mestdecreet voorziet verschillende administratieve boetes die de Mestbank kan opleggen.

Voor een foutieve aangifte bedraagt de boete 250 euro per aangiftegegeven dat foutief is met een maximum van 1000 euro per aangifte.

Als na onderzoek door het departement Landbouw en Visserij en op basis van een doorlichting het verwijderen van de onrechtmatig aangegeven percelen resulteert in een overschrijding van de mestbalans dan bedraagt de boete 0,4 tot 5 euro/kg stikstof die niet overeenkomstig het Mestdecreet is afgezet en 0,4 tot 5 euro/kg fosfor die niet overeenkomstig het Mestdecreet is afgezet. De hoogte van de boete verschilt naargelang de mestsoort die niet overeenkomstig het Mestdecreet afgezet is.

Als er overbemesting vastgesteld wordt op één of meerdere overblijvende rechtmatig aangegeven percelen dan bedraagt de boete 600 euro/ha landbouwgrond dat overbemest werd met een minimum van 600 euro. Behalve voor percelen in de groene bestemmingen. Daar bedraagt de boete 300 euro/ha met een minimum van 300 euro.

Bij recidivisme (herhaling van een foutieve aangifte binnen de 5 jaar) worden de administratieve boetes verdubbeld.

3. Wat betreft het aantal cases wordt doorverwezen naar Vlaams Minister voor Landbouw Jo Brouns.

Zoals in antwoord 2 vermeld, kan de Mestbank verschillende administratieve boetes opleggen naargelang de situatie. Onrechtmatige aangifte van gronden volgt geen strafrechtelijke weg.

Naast onrechtmatige aangifte van gronden zijn er ook meerdere andere aanleidingen die kunnen resulteren in de vernoemde boetes, al dan niet gecumuleerd voor eenzelfde bedrijf. De aanleidingen van de boetes worden niet afzonderlijk bijgehouden en dus kan niet gerapporteerd worden hoeveel van dergelijke boetes te wijten zijn aan onrechtmatige aangiftes.